Dosarul:nr.2r-2982/23 Judecător: Grosu Victoria
2-23104525-02-2r-18082023

D E C I Z I E

24 octombrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chişinău
în componentă:
Președintele ședinței, judecătorul Ion Secrieru
Judecătorii Vitalie Cotorobai și Marina Anton

examinând fără participarea părților recursul declarat de *****, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Cojocari Andrei privind încasarea datoriei, împotriva încheierii Judecătoriei *****, prin care cererea de asigurare a acțiunii s-a respins,

c o n s t a t ă:

La data de 20.07.2023, BC „MAIB'' SA s-a adresat cu cererea de chemare în judecată înaintată către Cojocari Andrei, solicitînd:

- încasarea de la Cojocari Andrei în beneficiul B.C. „MAIB'' S.A. a datoriei în sumă de 46 631,51 lei și a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 1 398,95 lei.

În motivarea acţiunii a invocat faptul neexecutării corespunzătoare de către pîrît a obligațiilor asumate în temeiul contractelor de credit bancar.

Concomitent cu înaintarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a solicitat și aplicarea sechestrului asupra tuturor bunurilor și a mijloacelor bănești ale pârâtului Cojocari Andrei în limita valorii acțiunii și anume a sumei de 46 631,51 lei.

Prin încheierea Judecătoriei *****, s-a respins cererea BC „MAIB" SA privind asigurarea acțiunii la cererea de chemare în judecată depusă de BC „MAIB" SA către Cojocari Andrei privind încasarea datoriei, prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor și a mijloacelor bănești ce aparțin pârâtului ca fiind neîntemeiată.

La 14 august 2023, ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii potrivit căreia cererea de asigurare a acțiunii să fie admisă în sensul formulat.

În motivarea recursului a invocat că încheierea Judecătoriei ***** contestată este neîntemeiată, or, respingerea cererii reclamantei ***** cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii este una ilegală și nejustificată din punct de vedere a circumstanțele cauzei.

Prin cererea de recurs recurenta indică că instanța de fond eronat a considerat că cererea de asigurare a acțiunii depusă de reclamanta/recurenta nu este argumentată și justificată cu existența indicilor că neaplicarea masurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărârii după cum statuează prevederile art.174 CPC, or, instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că banca a prezentat suficiente probe și argumente

privind necesitatea aplicării măsurilor de asigurare prin faptul că pârâtul se eschivează cu rea credință de la onorarea obligațiunilor asumate conform contractului de credit.

Concomitent invocă recurentul că la adoptarea încheierii recurate instanța de fond n-a ținut cont de faptul , că la situația din 13 iulie 2023 datoria intimatului față de bancă afeentă contractului de creditconstituia suma de 46 631,51 lei, iar acesta nu întreprinde careva acțiuni în vederea achitării datoriei față de bancă.

Astfel, menționează recurentul că în situație, în care conform contractului de credit încheiat debitorul și-a asumat obligația ca plățile în vederea rambursării creditului, achitării dobânzii și a comisionului de administrare să le efectueze lunar, or, la acordarea creditului acesta a declarat un venit lunar, care aparent ar fi suficient pentru efectuarea plăților conform graficului stabilit, există o bănuială rezonabilă, că intimatul intenționat se eschivează cu rea-credință de la onorarea obligațiunilor asumate.

Prin urmare, consideră recurentul că instanța de judecată n-a ținut cont de cele invocate de către *****, considerând că cererea este lipsită de suport probant, iar respingerea cererii băncii privind asigurarea acțiunii face imposibilă conservarea patrimoniului pârâtului.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Studiind recursul declarat şi materialele pricinii, Colegiul consideră recursul ca fiind neîntemeiat şi pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.a) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Colegiul a stabilit că la data de 20.07.2023, BC ,,MAIB'' SA s-a adresat cu cererea de chemare în judecată înaintată către Cojocari Andrei, solicitînd:

- încasarea de la Cojocari Andrei în beneficiul B.C. ,,MAIB'' S.A. a datoriei în sumă de 46 631,51 lei și a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 1 398,95 lei.

Prin încheierea Judecătoriei *****, s-a respins cererea BC „MAIB" SA privind asigurarea acțiunii la cererea de chemare în judecată depusă de BC „MAIB" SA către Cojocari Andrei privind încasarea datoriei, prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor și a mijloacelor bănești ce aparțin pârâtului ca fiind neîntemeiată.

La 14 august 2023, ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii potrivit căreia cererea de asigurare a acțiunii să fie admisă în sensul formulat.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În același timp, Codul de procedură civilă prevede că tratatele internaționale au prioritate față de legislația internă şi cer judecătorilor să aplice direct prevederile tratatelor internaționale. În acest sens, sarcina primordială cu privire la aplicarea prevederilor Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale revine instanțelor naționale.

Astfel, la judecarea cauzelor, instanțele de judecată trebuie să verifice dacă legea sau actul, care urmează a fi aplicate şi care prevede drepturi şi libertăți proclamate de Convenția Europeană, sânt compatibile cu prevederile acesteia.

În caz de incompatibilitate, instanțele judecătorești vor aplica direct prevederile Convenției Europene, despre acest fapt fiind menționat în actele judecătorești de dispoziție pronunțate.

Colegiul Civil reține că instanța de recurs, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În baza art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Potrivit art.11 alin.(1) Cod civil buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

În contextul pretenţiilor deduse judecării instanţa de recurs reţine că în temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin:

a) recunoaşterea dreptului;

b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulităţii actului juridic;

d) declararea nulităţii actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligaţiei în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalităţii;

i) rezoluţiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condiţiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Potrivit art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ținând cont de natura şi consecinţele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

În conformitate cu prevederile art.174 alin.(1) CPC, la cererea participanţilor la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

În conformitate cu prevederile art.175 alin.(1) CPC, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a1) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pârâtului;

b) să interzică pârâtului săvârșirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvârșirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el;

d) să suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează că, judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.

Totodată, Colegiul reiterează și prevederile art.177 alin.(1) CPC, care reglementează expres, că cererea de asigurare a acțiunii urmează să conțină motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

În conformitate cu art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiile sale dacă legea nu dispune altfel.

Pornind de la normele legale care reglementează asigurarea acțiunii, Colegiul constată că această instituție este condiționată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri.

În sensul normei enunțate este de înțeles că instanța urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea, la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.

Drept urmare, examinând cererea de asigurare a acțiunii, este important, în fiecare caz concret, să fie verificat obiectul și temeiul acțiunii principale, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea credință ale pârâtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărâri judiciare.

Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație

cu obiectul acțiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Colegiul reține că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, legislația națională, trebuie să indice cu o claritate rezonabilă, scopul şi modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminentei dreptului într-o societate democratică (hot. CC nr. 26 din 23.11.2010, hot. CC 12 din 14/05/2015). Or, într-un stat democratic de drept protejarea şi promovarea drepturilor şi libertăţilor omului, constituie un principiu fundamental, deziderat suprem (hot. CC nr. 241/29 din 27.12.2004).

Colegiul Civil, analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, reține că instanța de recurs, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit motivării încheierii contestate, instanța de fond a ajuns la concluzia că reclamantul nu a justificat și nici nu a administrat probe, care să impună aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Drept consecință, instanța a conchis că nu poate constata că există un pericol real și iminent de producere a unor prejudicii pentru reclamant în cazul neaplicării măsurilor de asigurare.

Raportând prevederile acestor norme la circumstanțele speței, Colegiul conchide că prima instanță corect și întemeiat a concluzionat că cererea de asigurare a acțiunii înaintată de către ***** este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Or, reclamantul *****, având obligația pozitivă a probațiunii în instanță nu a prezentat, în sensul art.118 alin.(1) CPC, probe concludente şi admisibile, care să dovedească faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, în cazul unei eventuale soluții de admitere a acțiunii.

Argumentele recursului precum că prima instanță greșit a respins cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor sau pe mijloacele bănești, care aparțin cu drept de proprietate a pârâtului Cojocari Andrei în limita valorii acțiunii nu pot fi reținute. Or, reclamantul a înaintat cerințe de aplicare a sechestrului asupra bunurilor și pe mijloacele bănești, ce aparțin cu drept de proprietate a pârâtului fără a invoca, argumenta şi justifica existenta indiciilor, că neaplicarea măsurilor respective ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, după cum statuează art.174 CPC, adică argumente justificative în care rezidă necesitatea aplicării măsurilor de asigurare, şi anume, ce ar rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc., eventuale indicii referitoare la acțiunile cu rea-credință ale pârâților de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei eventuale hotărâri judiciare.

De asemenea reclamantul nu a prezentat careva acte/documente care ar confirma proveniența bunurilor mobile pe care urmează a fi aplicate măsurile de asigurare.

Or, argumentele reclamantului precum că pârâtul nu recepționează reclamațiile băncii și n-a întreprins careva acțiunii în vederea achitării datoriei; pârâtul se eschivează de la onorarea obligațiunilor asumate conform contractului de credit încheiat, admițând restanțe la

efectuarea plăților prevăzute de prevederile contractelor; mărimea datorii acumulate aferente contractului de credit menționate acordate pârâtului Cojocari Andrei, astfel pârâtul ar putea întreprinde acțiuni în vederea tăinuirii bunurilor ce le aparțin pentru a se eschiva de la onorarea obligațiilor față de bancă, fără a fi prezentate în acest sens probe pertinente şi admisibile prin prisma art.118 în coroborarea cu art.121-122 CPC, nu atestă argumentele şi indiciile enunțate .

Reieșind din situația de fapt enunțată raportată la textele de lege enunțate, se concluzionează că cerințele enunțate de asigurare sunt nemotivate în fapt, nefiind indicate careva motive plauzibile, prin urmare, fiind calificate drept neîntemeiate şi pasibile de a fi respinse.

Totodată, ținând cont de faptul că temeiurile asigurării acțiunii nu sânt enumerate expres în art.174 CPC, urmează ca judecătorul să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. Prin urmare, examinând cererea de asigurare a acțiuni, instanța urmează, în fiecare caz concret, să verifice obiectul şi temeiul acțiuni principale, să determine natura litigiului, să verifice argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea-credință ale pârâtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărâri judiciare.

Distinct de cele menționate se va reține drept corectă şi mențiunea instanței de fond că la caz nu s-a demonstrat nici eventuala posibilitate de prejudicii prin neaplicarea măsurilor de asigurare şi că toate afirmațiile recurentei cu privire la rea-credință a pârâtului și la necesitatea aplicării acestora sunt declarative şi neprobate, pe când, în sensul art.177 CPC este de înțeles că, cererea de asigurare a acțiunii urmează a fi motivată, indicându-se în aceasta motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

Ba mai mult, în caz de emiterea unei încheieri de admitere a aplicării sechestrului asupra bunurilor indicate instanța de judecată riscă să se expună asupra fondului cauzei.

Reieșind din situația de fapt enunțată raportată la textele de lege enunțate, se concluzionează că cerințele enunțate de asigurare sunt nemotivate în fapt, nefiind indicate careva motive plauzibile, prin urmare fiind calificate drept neîntemeiate şi pasibile de a fi respinse.

Astfel, încheierea contestată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului şi cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de asigurare a acțiunii - motiv pentru care, Colegiul civil o considerată legală şi întemeiată, iar recursul declarat este unul neîntemeiat .

Or, principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

În temeiul dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie

obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

În continuarea ideii prefigurate, conducându-se de prevederile art.9 CPC, Colegiul Civil reține rolul diriguitor al instanței de judecată în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalității părților în drepturi, art.26 CPC, motiv din care exonerarea limitarea nejustificată a unui participat la proces în drepturile procesual-legale, ar reprezenta în esență o favorizare nejustificată a celuilalt participant la proces, în frauda regulilor unui proces echitabil.

În contextul celor expuse, Colegiul Civil constată justețea concluziei instanței de fond de respingere a cererii de aplicare a măsurilor de asigurarea acțiunii, deoarece, după cum s-a indicat mai sus, cerințele reclamantului de asigurare a acțiunii sunt nemotivate în fapt, nefiind indicate careva motive plauzibile, motiv pentru care, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea Judecătoriei *****.

În conformitate cu art.427 lit.a) CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de *****

Se menține încheierea Judecătoriei *****, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Cojocari Andrei privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței Ion Secrieru

Judecătorul

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Marina Anton